

Stav vývěru v dubnu 2007. Foto Jaromír Bartoš.

Mechová kyselka – nově upravený pramen u Brtné

Jaromír Bartoš, Spolek pro péči o minerální prameny

Minerální pramen se nachází v údolí bezejmenného potůčku přibližně 1 km západně od obce Brtná a nevede k němu žádná cesta. Samotný vývěr minerálky neměl pravděpodobně ani v minulosti žádné pevné jímání. Projevoval se typickými bouřlivými výrony oxidu uhličitého a okolí bylo typicky okrově zbarvené vysráženými oxidy železa. Ty po čase vždy převyšovaly okolní terén a vytvořily v okolí vývěru menší kruhový kráter.

Pramen se dá ztotožnit s pramenem č. 60, jak ho popisuje Miroslav Dovolil ve své práci v roce 1958. Zde ho uvádí jako malou studánku, ležící asi 20 m severně od cesty Brtná – Palič, s tím, že mohla mít dříve podobu

dřevěné jímky, ale již tehdy nebylo možné původní jímání zjistit. Obsah volného oxidu uhličitého změřil na 2060 mg/l.

Poslední známé čištění a úpravu provedli Jiří Milota a Jaroslav Frouz v červenci roku 1991, kdy pramen vyčistili od spadlých větví a ohradili ho kládami do podoby čtvercové jímky. Obsah volného oxidu uhličitého byl při měření 2398 mg/l.

V červnu loňského roku se členové Spolku pro péči o minerální prameny dohodli na obnově jímání tradiční metodou osazením dutého kmene. Připraven byl kmen o výšce 200 cm a dolním vnějším průměrem 70 cm. Spodní část byla zasypana křemenným

Ukládání dutého kmene, červen 2020. Foto Tadeáš Kosnar.

kačirkem a hloubka vody se ustálila na výšce 155 cm. Pramen je tak chráněn před záplavovými vodami blízkého potoka a částečně před zapadáním větvemi z okolních olší. Zlepšila se i možnost čištění jímky a samozřejmě i odběr vody, která již není znečištěna zeminou. Způsob zachycení tak zaručuje zachování a ochranu vývěru do budoucích let.

Původní název pramene se nepodařilo dohledat. Historicky zmiňované jsou pouze známé roztroušené vývěry v dnešní přírodní rezervaci Mechové údolí. Pracovní název minerálky byl dříve Brtná IV., případně Brtná-kráter, a tak je uvedena i v Průvodci po minerálních pramenech I. – Český les. Po novém jímání jsme jí dali jméno Mechová a zanesli jsme ji do mapového portálu Mapy.cz. Věřím, že dnes již při jejím hledání nezabloudíte a osvěžíte se její chladivou vodou. ■

Současný stav jímání (červenec 2021).
Foto Jaromír Bartoš.

Literatura:

- Dovilil M. (1959): Hydrogeologie oblasti kyselek v Mariánských Lázních a v jejich širokém okolí. – Ms., 195 pp. [Disertační práce, depon in: PFF UK, katedra hydrogeologie a inženýrské geologie, Praha].
- Milota J. et Bartoš J. (2008): Průvodce po minerálních pramenech I., Minerální prameny Českého lesa. Vyd. 1. – ZO ČSOP Kladská, Mar. Lázně, 66 pp.

